

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה כח.

מסורת הש"ס

(א) שבת קטן, (ב) [נ"ל]
 (ג) שם קיא. [ביצה
 ית: (ד) יומא פד, (ה) [שם],
 (ו) [ע"ש היטב ופפרש"י
 דשם, (ז) [ע"ש], (ח) [זכרות
 יט. וש"נ, (ט) [וע"ע תוס'
 חולין נט: ד"ה גמור],

תורה אור השלם

1. וַיֹּאמֶר שְׁמֹשׁוֹן תָּמוֹת נַפְשִׁי עִם פְּלִשְׁתִּים וַיֵּט בָּבֶה וַיַּפֵּל הַבַּיִת עַל הַסֶּרְנִים וְעַל כָּל הָעָם אֲשֶׁר בּוֹ וַיִּהְיוּ הַמָּוִתִּים אֲשֶׁר הָמִית בְּמוֹתוֹ רַבִּים מֵאֲשֶׁר הָמִית בְּחַיָּיו: שׁוֹפְטִים טז ל

גליון הש"ס

גמרא ורמא ליה יעקב
מינאה. עיין מגילה דף כג
ע"א תוספות ד"ה אמר
ולע"ק:

הגהות הב"ח

חילול השם. דלחיי סברה אישטענע
ועבר אשצועמיה: דגלי לה מעיקרא.
משעה שגילתה לו אמר לה דעי שלא
נשבעתי ולא אמרתי באלהא דישראל
אלא לאלהא דישראל: אלא. מדעיי
לאסויי נשבתא כמכה של חלל דמיא
ולקמיה פריך כיון דהכי הוא היכי
ומסעי מעובד כוכבים ואלאמר רבי
יומא כל מכה שמחליין עליה [את
השבת] אמר מתפרשין מהן והכא לא
גרס לה עד לקמן: פ"ג אלא כמכה
של חלל דמיא אמר רב נחמן דר יאחזק
שאינן נפדינה הואיל ומתחיל בפה וגומר
בבני נפשיה: מאי סימניה. למדע
דקאח נפשיה: רמי מיידי בן כרי ואסי
מאן דאח נפשיה: רמי מיידי בן כרי ואסי

לעזי רש"י

מחבל של חטיין ואכלו כשרואו לזון
מאלד צימיו חורף: כסא דהרסנא.
דג שטיגנדה בשומן היואז ממנו עס
הקמח: מאי עבדא ליה. מטרונא
לרבי יוחנן: מאשחא דחווה בגדפא
דחווה. שמן חוואה המחווי בצור
וסכתן ע"י אחד מכנפי החווה על שני
מנבחן טייעא. ישמעאל: קשייטא
דויסי. גרעינין של זיתים: דלא מלו
פינלסא. שלא הביאו שליש: וקלנהו

מוסף רש"י

גב היד וגב הרגל.
שקטן קא ווערן (שבת)
ל' גיטע מוקדן
החומץ. לרפואה, דכל
רפואה בשבת מורע דכל
שבת שקיעת המנחה
שקיעה אב מלאכת עומן
בבירה (יח), היש
מולי הענינה.
והמנינים ומתחיל כפה
והמנין ציני מנינים ומסמן
(יח ויטו י"ח). המשא
ומעלי שבתא. יום ה'
שבת וערע שבת (שסס).
החולל השם. שפיא
שקורה שערע על שבעתו
דבול (שס).
משיקרא. מהיאה שיה
לה לא נשבעתין קי
אמנו (שס). מוא סימינה.
על ידי מה על החולל הזה (שס). ומבחינה המנינה
ומשוריו. שערע עלו הילה (שס). כסא ההרסנו. דלם מוט
שמן מוח עקש שנרשם קשן העוק שריון כיייל
דוביקי ביה דדרי. דעקש שפוטת השם
סומריי.

א הִיא דְּהֵא קִי"ל צפ"צ
 ין עליה את השבת: (א) גז
 ללשנא קמא אין מתרפאין
 תחזיזא אי חזי דמקלקל בה

מכה של חלל אין מתרפאין מהן מאי
 בינייהו איכא בינייהו גב היר וגב הרגל
 (ב) דאמר רב אדא בר מתנה אמר רב *גב
 היר וגב הרגל הרי הן כמכה של חלל
 ומחללין עליהן את השבת אמר רב זוטרא
 בר טוביה אמר רב כל מכה שצריכה אומד
 מחללין עליה את השבת (ב) אמר רב שמן בר
 אבא אמר ר' יוחנן יוהאי אישתא צמירתא
 כמכה של חלל דמי ומחללין עליה את
 השבת מהיכן מכה של חלל פירש רבי אמי
 זמן השפה ולפנים בעי רבי (ב) אליעזר כבי
 ושיני מאי כיון דאקושי נינהו כמכה דבראי
 דמו או דלמא כיון דגואי קיימי דכמכה של
 חלל דמו אמר אביי ת"ש (ב) ההחושש בשיניו
 לא יגמע בהן את החומץ חושש הוא דלא
 הא כאבי ליה טובא שפיר דמי דלמא דלא
 היכא דכאבי ליה טובא חושש נמי קרי ליה
 ת"ש רבי יוחנן (ב) חש בצפדינא אזל לגבה
 דההיא מטרוניתא עבדה חמשא ומעלי
 שבתא א"ל למחר מאי אמרה ליה לא צריכת

מבנה ש"ל 55. פ"ה שכנגד חלל הגוף וזירושלמי מפרש כל שהוא מן החלל ולפינים: **מבנה** שעי"ג היר. פי' היינו חולי שעלה שם מאליה או שלא ע"י מכת חרד אבל מכת חרד אמרינן בכל מקום דמחללינן עליה את השבת כדאמר שמואל בסמוך האי פדעתא מחללינן עליה שבת דכנסה היא

איכא בנייהו גב חיד. ה"ה דהוא
מצי למימר איכא בנייהו
פדעתא ומכא שהיא גריכה אומר:
בב. פ"ה מקום מושב השניים
וזנ"צ"ש וקשה דקאמר
בסמוך כיון דקאשי ועוד בדפסק אלו
טרופות (חולין דף ע"ג:) ע"כ אריס נמור
כבי ושיני ואין דרך להיות הזנ"צ"ש
נושרות וכן בהחובל (ב"ק דף ע"ג)
שימין תכלי מטו נפיק דקל חבירה
שמע ובסוף המפסק (ב"מ דף ע"ג)
גבי הוא תורא דלא ה"ל כבי ושיני
למיכל לך נראה לפרש כבי הם שינים
גדולות ומשלי"ס בלע"ז ושיני הם
האחרות **ט:** תח"ל בה"א. יסקוהו
שחלים בחומץ קרש"ין וי"מ לשום על
המכה: **במילייא.** פ"ה חוק
כדאמרין לקמן (דף ג.) טיליא חריפא
דמנצי ויקי ופיקו מנציו טיליא יין
חלש דאמר פסק מי שאלחו (גיטין
דף ע"ג.) גריעא דלולא טיליא חיוור:

רבינו חננאל

כחם של חלל און
 ותרפאמן חלל וכן מכה
 וכל חלל מחללין עליה
 השבת אמר רב נב
 ידו הוגל כמכה של
 וכל מחללין עליו
 השבת. אמר ר' יוחנן
 כח של חלל א"ר יוחנן
 ומד ותרפאמן צמרתו
 של כמכה של חלל
 מ'י; מורקן מכה של
 לן מהפך ולפנים
 פנימין מן שריה אמר
 צמרתו הוואל ומחלת
 פה וגומרת כבני עמיס
 מכה של חלל מ'י.
 כח שני דרבי שרל
 השנים: ר' יוחנן
 כבצריא אול רב
 ודכות כבצריא לאחסימי
 ויהי: והכי עבד הכי
 אהו דאמר לך
 שחללין עליו את
 שבת און מתרפאמן
 צמרת מחללין
 חלל השבת. ופרקינן
 ר' יוחנן ארס חשבו
 והומתיראין לעשות לו
 דלם. ר' און ר' יוחנן
 ריה דאדס חשבו וס
 שוקא וכלי מנא עס
 שוקא ויולו אל מרור
 אמר רבי און של
 מרבי סל וליחור
 חלל שוק ויהי
 סקול לשוקיה. ומשנינן
 ר' יוחנן דרס מנשה
 ע'י ר' און מנשה
 שנא גדול דרנאי ליה
 ר' אבאון ור' מינאי
 מקרי פנשהיה ור' און
 מתנשם עס פלשתיס:
 ויחלמן מר מוחל
 ורנא רבנא אמר
 עס מלשמיס.
 יאמר און רבי ליתום
 יאמר און רבי עבד

אז צריכטא מאי אמר אשתבע לי דלא מגליתא אישטבע לה לאללהא ישראל לא מגליתא גלייה ליה למחר נפק דרשה בפירקא והא אישטבע לה לאללהא דישראל לא מגליתא אבל לעמיה ישראל מגליתא והאיכא חילול השם ידגלי לה מעיקרא אלמא כמכה של חלל דמיא אמר רב נחמן בר יצחק שאני צדינא הואיל ומתחיל בפה וגומר בבני מעיים ^אמאי סימניה רמי מידי בי כבי ומייתי דמא מבי דרי ממאי הוי מקרירי קרירי דחימי ומחמימי חמימי דשערי ומשוירי כסא דהרסנא מאי עבדא ליה א"ר אחא בריה דרבא מי שאור ושמן זית ומלח ^אומר בר רב אשי אמר משחא דאוואא בנדפא דאוואא אמר אביי אנא עבדי כולוהו ולא איתסאי עד דאמר לי ההוא טייעא אייתי קשייתא דיתא דלא מלו תילתא וקלנהו אמרא חדתא ודביק ^אביה דדרי עבדי הכי ואיתסאי ורבי יוחנן היכי עביד הכי והאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן כל מכה שמחללין עליה את השבת אין מתרפאין מהן ^אאדם חשוב שאני והא רבי אבהו דאדם חשוב הוה ^אורמא ליה יעקב מינאה סמא אשקיה ואי לא רבי אמי ורבי אסי דלחכוהו לשקיה פסקיה לשקיה דרבי יוחנן ירופא מומחה הוה דרבי אבהו נמי רופא מומחה הוה שאני רבי אבהו דמוקמי ביה מיני בנפשייהו יתמות נפשי עם פלשתים אמר שמואל ^אהאי פדעתא סכנתא היא ומחללין עליה את השבת מאי אסותא למיפסק דמא תחלי בחלא ^אלאסוקי גרדא דיבלא וגירדא דאסנא או ניקרא מקילקלתא אמר רב ספרא האי עינבתא פרווונקא דמלאכא דמותא היא מאי אסותא טיגנא בדובשא או כרפסא כטייליא אדהכי והכי ליתי עינבתא בת מינא וגיגנדר עילוי חיוורתי לחיוורתי ואוכמתי לאוכמתי אמר רבא האי סימטא פרווונקא דאשתא היא מאי אסותא למחיהי שיתין איתקוטלי וליקרעיה שתי וערב והני מילי דלא חוור רישיה אבל חוור רישיה לית לן בה רבי יעקב חש בפקעתא

שהוא חזק. רבי אבהו הוה קרוב למלכות כדאמרין בסנהדרין (דף יד.) וכתובות (דף ט.) דנפק מימי בקראי: שאני. הדיא מטרוניתא דר' יוחנן: דרופא מומחא הוה. דאמרין לעיל (דף ט.) אם לאפסיה: פדעסא. פלג מכת חרב: למיפסק דמא. של פדעתא אם יולא יומר מדאי: חגלי קריסיון' בלעז'': לאסוקי. לעשות בשר שחיה המכה: גרדא דיכלא. עשב ששמו יכלא כי יגרדא. שגור רשעים וטומא אותה יגרדא עס גירדת עס גרסא ועושה מחבוצות וטעמים שהתרגולים מקרין באשפה. מאשפות ירים אביון מהרגמין מקולקלתא מרים חסותא ה לענבא. מלג'ט בלעז'': פרוונקא דמלאכא דמיסוסא הוא. כלומר מסוכן הוא להמית: בלעז'': ושוחקים אותו עס הדבש: כרפסא. אפי'א בלעז'': צעיליא. יין חזק מאד ומין יין תמא דמזרי ויקי: אדכי. צדוד שהוא מחזר אחר סממין אלו: עינכא בם מינא. עינכא מענבי גודלה ואם קטנה קטנה: וינגדא עליה. עילג עליה: חיוסי תחורסי. לאצטצוע לכן ענבה נגודא בלעז'': פרוונקא דאישא הוא. ע"י חוסי ששמו חמה הוא בל וסימא היא לה: שוסי. נגדולו ושומטתה ומכה בצפורניה: ואי חויר רישא. נחשביל להוציא הלימה היא רשואת:

צפיקעא

[illegible]

(א) גי' רעניו 'ירושלמי' גראה שהוא כגוי' הרמב"ן בספר מורות האדם בשער ההקדמה ופי' דרש סבר דלא הוי משה כל חלל ועי' גדה דף ק"ע ע"ב. (ב) לפנינו 'ירושלמי' הגירסא לוקטין לו עוקן עקרב בשמה ועי' פי' בפ"מ. (ג) אולי י"ל ונתנין עליה רמץ ו'ירושלמי' (לפנינו איתא ונתנינו עליה חמץ בשמה ואכן גי' רעניו גראה עיהר ודו"ק).